

Bruxelles, 18.1.2019.  
COM(2019) 16 final

Preporuka za

**ODLUKU VIJEĆA**

**o odobravanju otvaranja pregovora o sporazumu o ukidanju carina na industrijske  
proizvode sa Sjedinjenim Američkim Državama**

## **OBRAZLOŽENJE**

### **1. KONTEKST PREPORUKE**

#### **• Razlozi i ciljevi preporuke**

Predsjednik Europske komisije i predsjednik Sjedinjenih Američkih Država postigli su 25. srpnja 2018. dogovor o pokretanju nove faze u trgovinskim odnosima između Sjedinjenih Američkih Država i Europske unije kako bi se olakšala trgovina i izbjegla eskalacija trgovinskih napetosti.

Istog je dana donesena zajednička izjava kojom se predviđa ukidanje carina na industrijske proizvode, jačanje suradnje na regulatornim pitanjima i standardima, olakšavanje trgovine sojom i povećanje trgovine ukapljenim prirodnim plinom (UPP) kako bi se Europskoj uniji omogućilo da bolje diversificira svoju opskrbu energijom. Također su se dogovorili da će udružiti snage radi bolje zaštite europskih i američkih poduzeća od nepoštene svjetske trgovinske prakse te blisko surađivati s partnerima istomišljenicima na reformi Svjetske trgovinske organizacije (WTO).

Osnovana je izvršna radna skupina koja će provoditi zajednički program i od koje je zatraženo, među ostalim, da utvrdi kratkoročne mjere za olakšavanje trgovinske razmjene. Dogovoreno je da će tijekom postupka provedbe Zajedničke izjave Europska unija i Sjedinjene Američke Države u potpunosti poštovati duh tog dogovora, osim ako jedna od stranaka prekine pregovore. Obje su se strane složile da žele riješiti probleme povezane s carinama na čelik i aluminij.

Europska komisija predana je provedbi Zajedničke izjave od 25. srpnja 2018. u dobroj vjeri. Komisija će obustaviti pregovore sa Sjedinjenim Američkim Državama ako ne budu poštovale obvezu preuzetu 25. srpnja 2018. da će se suzdržati od donošenja novih mjera protiv EU-a na temelju odjeljka 232. Zakona o širenju trgovine. Komisija pregovore može obustaviti i u slučaju da SAD donese trgovinska ograničenja protiv izvoza iz EU-a na temelju odjeljka 301. Zakona o trgovini iz 1974. ili na temelju bilo kojeg drugog sličnog zakona Sjedinjenih Država.

Cilj pregovora o ukidanju carina bit će uzajamno uklanjanje svih carina na industrijske proizvode tako da se prilikom stupanja na snagu carine ukinu u znatnoj mjeri te da se potom te carine postupno potpuno ukinu u kratkom vremenskom roku. Industrijski proizvodi obuhvaćaju sve proizvode, osim onih koji su navedeni u Prilogu I. Sporazumu WTO-a o poljoprivredi. U obzir se može uzeti osjetljivost određenih proizvoda. S tim u vezi EU je spreman razmotriti moguću osjetljivost SAD-a na određene automobilske proizvode.

EU i SAD najveća su i najintegriranija gospodarstva u svijetu te imaju dugu zajedničku povijest trgovine i sličnu razinu gospodarskog razvoja. SAD je glavno izvozno odredište za industrijske proizvode iz EU-a i drugi najveći izvoznik industrijskih proizvoda u EU (nakon Kine). Trgovina robom između EU-a i SAD-a 2017. iznosila je 633 milijarde EUR te se uglavnom sastojala od industrijskih proizvoda (598 milijardi EUR, od čega se 166 milijardi EUR odnosilo na trgovinu strojevima i opremom). S proizvodnjom za izvoz u SAD povezano je oko 4,7 milijuna radnih mjesta u EU-u. Industrijski proizvodi čine većinu naše trgovine robom sa SAD-om (94 % izvoza EU-a i 95 % uvoza). Posljednjih 10 godina trgovina robom između EU-a i SAD-a stalno raste.

I EU i SAD općenito imaju niske carine na industrijske proizvode. Jednostavne prosječne stope carine utvrđene prema načelu najpovlaštenije nacije koje se primjenjuju za nepoljoprivredne proizvode iznose 4,2 % odnosno 3,1 %. Iako su razine carina razmjerno niske, sama veličina našeg trgovinskog odnosa znači da će ukidanje svih carina na industrijske proizvode imati važan utjecaj na poduzeća i potrošače s obje strane Atlantika.

Unutarnja analiza s pomoću modela za izračun opće ravnoteže MIRAGE pokazuje da bi ukidanje carina na industrijske proizvode bilo od otprilike jednake koristi za oba partnera kad je riječ o povećanju bilateralne trgovine. Izvoz robe iz EU-a u SAD povećao bi se za 10 %, a izvoz iz SAD-a u EU povećao bi se za 13 %.

Ukidanje carina na industrijske proizvode trebalo bi osobito dovesti do znatnih gospodarskih koristi za mala i srednja poduzeća (MSP) zbog nerazmjerno velikog opterećenja koje im predstavljaju troškovi stavljanja proizvoda na tržište. Smanjenje troškova, uključujući ukidanjem carina, može pomoći u povećanju konkurentnosti izvoza malih i srednjih poduzeća, što bi moglo presudno utjecati na odluku hoće li izvoziti ili ne.

- **Dosljednost s postojećim odredbama politike u određenom području**

Područje primjene ove preporuke odnosi se samo na dio Zajedničke izjave od 25. srpnja 2018. o ukidanju carina na industrijske proizvode. Zajednička izjava donesena je u iznimnim okolnostima kako bi se izbjegla eskalacija trgovinskih napetosti između EU-a i SAD-a.

Cilj ublažavanja trgovinskih napetosti sa SAD-om potpuno je u skladu s Ugovorom o Europskoj uniji (UEU) u kojem je utvrđeno da bi EU trebao poticati integraciju svih zemalja u svjetsko gospodarstvo, uključujući i postupnim ukidanjem ograničenja međunarodne trgovine<sup>1</sup>.

Preporuka za otvaranje pregovora sa SAD-om o ukidanju carina ne bi se ni u kojem slučaju trebala tumačiti kao pokazatelj da bi Komisija bila voljna odstupiti od postojećih trgovinskih i ulagačkih politika predviđenih u Komunikaciji Komisije „Trgovina za sve: Prema odgovornijoj trgovinskoj i ulagačkoj politici”<sup>2</sup>.

- **Dosljednost u odnosu na druge politike Unije**

Preporuka je u skladu s drugim politikama Unije.

## **2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST**

- **Pravna osnova**

Članak 207. stavak 3. i stavak 4. prvi podstavak u vezi s člankom 218. stavcima 3. i 4. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU).

### **Supsidijarnost (za neisključivu nadležnost)**

U skladu s člankom 5. stavkom 3. UEU-a načelo supsidijarnosti ne primjenjuje se u područjima isključive nadležnosti EU-a. Zajednička trgovinska politika navodi se kao jedno od područja u isključivoj nadležnosti Unije iz članka 3. UFEU-a. Ta politika uključuje pregovaranje o trgovinskim sporazumima u skladu s, među ostalim, člankom 207. UFEU-a.

<sup>1</sup> Članak 21. stavak 2. točka (e) UEU-a.

<sup>2</sup> [http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2015/october/tradoc\\_153846.pdf](http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2015/october/tradoc_153846.pdf)

- **Proporcionalnost**

Preporuka Komisije u skladu je s načelom proporcionalnosti i nužna je s obzirom na naš cilj ublažavanja trgovinskih napetosti sa SAD-om.

- **Odabir instrumenta**

Odluka Vijeća Europske unije.

### **3. REZULTATI EX POST EVALUACIJA, SAVJETOVANJA S DIONICIMA I PROCJENA UČINAKA**

- **Ex post evaluacija/provjera primjerenosti postojećeg zakonodavstva**

Nije primjenjivo.

- **Ex post evaluacija/provjera primjerenosti postojećeg zakonodavstva**

Nije primjenjivo.

- **Savjetovanja s dionicima**

Od 2012. organiziran je velik broj savjetovanja s dionicima o mogućim prednostima ukidanja carina. Organizirano je nekoliko savjetovanja i sastanaka u okviru dijaloga s civilnim društvom kao dodatak javnim raspravama koje su održane u Europskom parlamentu i državama članicama ili u njihovoj organizaciji.

- **Prikupljanje i primjena stručnih znanja**

Veliko stručno znanje o mogućim prednostima ukidanja carina između EU-a i SAD-a već je prikupljeno u okviru prethodnih aktivnosti savjetovanja od 2012. (vidjeti poveznice i dokumente na sljedećoj internetskoj stranici:

[http://trade.ec.europa.eu/doclib/cfm/doclib\\_section.cfm?sec=146](http://trade.ec.europa.eu/doclib/cfm/doclib_section.cfm?sec=146) .

- **Procjena učinka**

Zbog političkog imperativa da se brzo napreduje radi smanjenja trgovinskih napetosti između EU-a i SAD-a, kako je predsjednik Komisije izjavio nakon sastanka s predsjednikom SAD-a, a Europsko vijeće podržalo na svojem neformalnom sastanku 16. svibnja 2018. u Sofiji, odustalo se od službenog postupka procjene učinka.

- **Temeljna prava**

Preporuka je u skladu s Ugovorima EU-a i Poveljom o temeljnim pravima Europske unije.

### **4. UTJECAJ NA PRORAČUN**

Sporazum o ukidanju carina imat će negativan učinak na proračun EU-a u obliku izgubljenih prihoda od carina zbog ukidanja carina na industrijske proizvode u vrijednosti od oko 2,2 milijarde EUR (podaci za 2017.). Neizravni pozitivni učinci očekuju se u smislu povećanja sredstava povezanih s dodanom vrijednošću i drugim porezima te povećanjem bruto nacionalnog dohotka.

## **5. OSTALI DIJELOVI**

### **• Postupovni aspekti**

Pregovore će u ime EU-a voditi Komisija. U skladu s člankom 218. stavkom 4. UFEU-a, predlaže se da Vijeće Europske unije imenuje Odbor za trgovinsku politiku kao odbor u savjetovanju s kojim se pregovori moraju voditi.

U skladu s člankom 218. stavkom 10. UFEU-a izvješćivat će se Europski parlament u svim fazama postupka.

Komisija će ovu Preporuku i njezin Prilog objaviti odmah nakon njihova donošenja.

Komisija preporučuje da se pregovaračke smjernice objave odmah nakon njihova donošenja u Vijeću.

Preporuka za

## **ODLUKU VIJEĆA**

### **o odobravanju otvaranja pregovora o sporazumu o ukidanju carina na industrijske proizvode sa Sjedinjenim Američkim Državama**

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 207. stavak 3. i stavak 4. prvi podstavak u vezi s člankom 218. stavcima 3. i 4.,

uzimajući u obzir preporuku Europske komisije,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

#### *Članak 1.*

Komisija se ovlašćuje za otvaranje pregovora u ime Europske unije o sporazumu o ukidanju carina na industrijske proizvode sa Sjedinjenim Američkim Državama.

#### *Članak 2.*

Pregovori se vode na temelju pregovaračkih smjernica Vijeća koje su navedene u Prilogu.

#### *Članak 3.*

Komisija vodi pregovore uz savjetovanje s [naziv posebnog odbora koji upisuje Vijeće].

#### *Članak 4.*

Ova Odluka i njezin Prilog objavit će se odmah nakon donošenja.

#### *Članak 5.*

Ova je Odluka upućena Komisiji.

Sastavljeno u Bruxellesu,

*Za Vijeće  
Predsjednik*